

Những Hệ Quả Chuyển Hóa Tức Thời của Tình Trạng Giới Hạn Tăng Trưởng Bào Thai Trong Tử Cung và Nhẹ Cân Khi Sinh

Jatinder Bhatia

Sự tăng trưởng tối ưu của bào thai là rất quan trọng để đảm bảo trẻ nữ nhi sinh ra khỏe mạnh đủ tháng. Chức năng nhau thai - tử cung và môi trường của người mẹ bao gồm các yếu tố dinh dưỡng và di truyền đều có vai trò điều hòa sự tăng trưởng. Thay đổi bất cứ yếu tố nào đều có thể làm giới hạn tốc độ tăng trưởng của bào thai do giới hạn sự tăng trưởng trong tử cung. Tình trạng giới hạn tăng trưởng trong tử cung có thể ảnh hưởng đến sự sống còn trong tử cung, thay đổi khả năng thích nghi với stress của quá trình chuyển dạ và sinh con, và đưa đến trẻ nữ nhi nhẹ cân khi sinh hoặc trẻ nữ nhi nhẹ cân so với tuổi thai. Không may là, trên toàn cầu, hơn 20 triệu trẻ nữ nhi được sinh ra với cân nặng khi sinh < 2,500 g (tình trạng nhẹ cân khi sinh) và trong số này, ước tính có khoảng 30 - 40% có tình trạng nhẹ cân so với tuổi thai khi sinh đủ tháng. Các yếu tố liên quan với sự thay đổi tăng trưởng được tóm tắt ở bảng 1.

Cân nặng khi sinh, ở cả các quốc gia đã và đang phát triển, được xem là yếu tố đơn lẻ quan trọng nhất ảnh hưởng đến tình trạng tử vong khi sinh và sau khi sinh. Sinh nhẹ cân có liên quan với sự khởi phát tình trạng tăng huyết áp, đái tháo đường týp 2, béo phì và bệnh tim mạch khi trưởng thành; do đó, làm tăng thêm các vấn đề sức khỏe toàn cầu liên quan với thay đổi tăng trưởng của bào thai. Các chiến lược kiểm soát bao gồm chăm sóc thích hợp người mẹ và bào thai và theo dõi chặt chẽ bào thai, cải thiện tình trạng oxy của bào thai và đánh giá sự phát triển bình thường của bào thai nếu nghi ngờ có tình trạng giới hạn tăng trưởng. Các hệ quả chuyển hóa sau khi sinh có thể bao gồm hạ đường huyết, tử vong chu sinh, hạ canxi huyết và khó điều hòa nhiệt độ của trẻ sơ sinh; từ đó làm cho việc chăm sóc sau khi sinh là rất quan trọng.

Tiên lượng là phụ thuộc vào nguyên nhân và thời gian bất thường trong tử cung. Tăng nguy cơ tử vong so với các trẻ nữ nhi tăng trưởng bình thường, tăng nguy cơ xuất hiện các vấn đề khi chuyển dạ và sau sinh, rối loạn chức năng thần kinh và tăng nguy cơ khởi phát bệnh khi trưởng thành khiến cho tình trạng giới hạn sự tăng trưởng trong bào thai trở thành vấn đề sức khỏe chính trên toàn cầu. [1-4]

Bảng 1. Những yếu tố liên quan đến sự giới hạn tăng trưởng

Phân loại	Yếu tố nguy cơ
Dân số học	Da đen Có tình trạng kinh tế-xã hội thấp
Trước khi mang thai	Vóc dáng thấp Dinh dưỡng kém Có bệnh lý mạn tính Mẹ bị nhẹ cân khi sinh
Quá trình mang thai	Mang thai nhiều lần Rối loạn chức năng nhau thai (các bệnh lý mạn tính ảnh hưởng đến sự cung cấp dưỡng chất cho thai) Độ cao nơi sinh sống Nhiễm khuẩn Các yếu tố phôi thai (di truyền, suy thận từ phôi, ...)
Các yếu tố khác	Thói quen hút thuốc Sử dụng rượu và các loại thuốc gây nghiện Khoảng cách giữa các lần mang thai ngắn

Tài Liệu Tham Khảo

- 1 Committee to Study the Prevention of Low Birthweight, Institute of Medicine: Prevention of Low Birthweight. Washington, National Academy Press, 1985.
- 2 Bryan SM, Hindmarsh PC: Normal and abnormal fetal growth. Horm Res 2006;65:19.
- 3 Bukowski R, Smith GCS, Malone FD, et al: Fetal growth in early pregnancy and risk of delivering low birth weight infant: prospective cohort study. BMJ 2007;334:836.
- 4 McCormick MC: The contribution of low birth weight to infant mortality and childhood mortality. N Engl J Med 1985;312:82.